

Opetus ja kulttuuriministeriö

PL 29

00023 Valtioneuvosto

kirjaamo.okm@gov.fi

VN/26913/2021-OKM-1

Tehyn lausunto yliopistojen esityksistä uusiksi koulutusvastuiksi

Tehy ry antaa lausunnon niistä yliopistojen koulutusvastuuesityksistä, jotka koskevat sosiaali- ja terveysalan yliopistotutkintojen koulutusvastuiden muutoksia.

Helsingin yliopisto, terveystieteiden maisterin ja tohtorin tutkinto

Helsingin yliopisto hakee terveystieteiden maisterin tutkinnon ja tohtorin tutkinnon koulutusvastuuta lääketieteelliseen tiedekuntaan vuoden 2023 syksystä alkaen. Sisäänoton määrä 30 maisteriopiskelijaa/vuosi aluksi ja 60 maisteriopiskelijaa/vuosi myöhemmin.

Tehy ry:n näkemys:

Tehy on ajanut terveystieteiden tutkintoon johtavan koulutuksen käynnistämistä Helsingin yliopistoon siitä lähtien, kun se viime vuosituhannen lopussa lakkautettiin. Yliopistokoulutus tukee myös magneettisairaalamallia Suomessa ja vahvistaa terveystieteen tutkimusta pääkaupunkiseudulla. Opetushallituksen tilastojen mukaan terveystieteiden tutkintojen määrä on Suomessa pysynyt lähes ennallaan viimeisen viiden vuoden aikana. Sosiaali- ja terveyspalveluita tuottavat organisaatiot Uudellamaalla todella tarvitsevat terveystieteiden yliopistokoulutuksen suorittaneita.

Uudenmaan väestömäärä oli vuoden 2021 kesäkuussa noin 1,7 miljoonaa, joka on noin 30 prosenttia koko Suomen väkiluvusta. Uudellamaalla on neljännes terveydenhuollon palvelutoiminnoista ja henkilöstöstä. Ilman alan yliopistokoulutusta palvelujen kehittämiseen tarvittavan tutkimustiedon saatavuus vaikeutuu.

Terveystieteiden koulutuksen tulee olla yhdenveroisesti turvattu kaikkien yliopistollisten sairaanhoitopiirien erityisvastuualueilla (ERVA). HYKS:n ERVA-alue on ainoa, jossa ei ole terveystieteiden maisteri- ja tohtorikoulutusta. Näin ollen myös alueen hoitohenkilöstö on eriarvoisessa asemassa terveystieteiden opiskelumahdollisuuksien osalta muiden yliopistokaupunkien sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöön verrattuna. Yliopistollisissa sairaanhoitopiireissä on määritelty hoitotyön johtajien kelpoisuusehdot, joissa terveystieteiden koulutus monessa tapauksessa vaatimuksena.

Tutkintokoulutuksen käynnistyessä on tärkeää suunnitella myös klinisen laboratoriotieteen ja klinisen radiografiatieteen koulutusohjelmat Helsingin yliopistoon.

Helsingin yliopisto ei sisällytä hakemukseensa terveystieteiden kandidaatin koulutusvastuuta. Tämä ei kuitenkaan saa olla esteenä hakemuksen hyväksymiselle.

Sosiaali- ja terveysalan työelämä ei tunnista yliopistolliselle kandidaattitutkinnolle tarvetta, koska duaalimalli tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä ammattikorkeakoulututkinnosta, joka on saman tasoinen kandidaattitutkinnon kanssa. Esityksellä estetään myös ammattikorkeakoulun ja yliopiston välinen kilpailu EQF 6 tasoisen osaamisen tuottamisesta. Terveystieteiden maisteriohjelmiaan voisi hakeutua sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon suoritettuaan. Tällainen käytäntö on jo Suomessa mm. Oulun yliopistossa. Toimintatapa tukee myös korkeakoulutuksen visiota tiivistää ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen välistä yhteistyötä.

Nyt on oikea aika uudistaa koulutusvastuuajattelua Suomessa. Tässä terveystieteet ovat hyvin perusteltu esimerkki uudentyypiselle koulutusvastuupilotille Suomessa, jossa Helsingin yliopistolle myönnetään vain maisteri-tohtoritutkinnon koulutusvastuu.

Kannatamme Helsingin yliopiston esitystä terveystieteiden maisteri- ja tohtoritutkinnon koulutusvastuusta ehdotuksen mukaisesti.

Helsinki 19.11.2021

Millariikka Rytönen
Puheenjohtaja
Tehy ry

Asiantuntija: juha.kurtti(at)tehy.fi